

Funded by
the European Union

Support the Moldovan Government in Identifying and Preparing Projects Linked to the Implementation of the Association Agreement

This project is implemented by
DT GLOBAL and 4Assist

Despre inflație

Definiție și măsurare

Inflația este un fenomen dinamic. De obicei, se referă la creșteri persistente ale nivelului unui indice de preț al bunurilor și serviciilor. Astfel de indici sunt:

- Indicele prețurilor de consum care este indicele cel mai des citat. Evoluția sa în timp reflectă o creștere a prețului coșului de bunuri și servicii al unei gospodării medii din economie.
- Indicele prețurilor de producție, a cărui evoluție măsoară variația medie a prețurilor primite de producătorii interni pentru producția lor. Deoarece de obicei există un interval de timp când majorarea prețurilor de producție este alimentată de prețurile de consum, evoluția indicelui prețurilor de producție este frecvent utilizată ca un indicator al inflației viitoare a prețurilor de consum.
- Indicii așa-numitei „inflații de bază”, care exclud din indicii de preț o serie de articole extrem de instabile, cum ar fi alimentele și energia. Acești indici sunt utilizați pentru a evalua tendințele esențiale ale inflației pe termen lung în economie.
- Deflatorul PIB a cărui evoluție indică asupra evoluțiilor inflaționiste în economia internă. Deflatorul PIB măsoară raportul dintre PIB-ul nominal și PIB-ul real estimat.

Costurile inflației

Costurile inflației sunt subiectul unei controverse. Aceste costuri reprezintă o funcție a ratei inflației în sine, cu un acord substanțial că nivelurile ridicate ale inflației afectează eficiența economică și bunăstarea socială.

Intuitiv este util să se facă distincția între costurile inflației anticipate și costurile inflației neprevăzute. Costurile inflației anticipate (scăzute) sunt relativ mici. Acestea includ așa-numitul „costul pantof-piele”. Această expresie se referă la pielea pantofilor pe care agenții economici ar distruge-o datorită vizitelor frecvente la bancă, pentru a-și depune banii (în exces) în depozite cu dobândă. Ea apare din necesitatea agenților economici de a-și economisi activele în monedă (care nu câștigă nici o dobândă și a căror valoare reală este erodată de inflație). Un cost suplimentar al inflației anticipate este așa-numitul „costuri de meniu” (adică costurile care decurg din necesitatea de a modifica prețurile mai frecvent într-un mediu cu inflație ridicată).

În ceea ce privește costurile inflației neprevăzute, acestea sunt probabil mult mai semnificative decât costurile inflației anticipate. În primul rând, inflația ridicată și variabilă are efectul nedorit al creșterii riscului

Funded by
the European Union

Support the Moldovan Government in Identifying and Preparing Projects Linked to the Implementation of the Association Agreement

This project is implemented by
DT GLOBAL and 4Assist

asociat deciziilor de investiții. Riscul mai ridicat duce la fluxuri mai mici de investiții și, prin urmare, la creșteri scăzute a producției și a ocupării forței de muncă în economie. În al doilea rând, inflația ridicată și, mai ales, variabilă îngreunează distingerea de către agenții economici a modificărilor prețurilor relative (care acționează ca un semnal și facilitează alocarea eficientă a resurselor într-o economie de piață) față de modificările nivelului general al prețurilor. În al treilea rând, inflația ridicată uneori rezultă în impunerea unor controale ineficiente (administrative) asupra evoluției prețurilor și/sau a salariilor. Și, din nou, aceste distorsiuni salariale și/sau de preț distrug eficiența integrată a unei economii de piață (care se bazează pe capacitatea sistemului de prețuri libere de a reflecta interacțiunea dintre cerere și ofertă și, prin schimbări în prețurile relative, ghidează alocarea eficientă a resurselor pentru utilizări alternative în economie).

Efectele de redistribuire

Inflația are și efecte de redistribuire. Se știe că, alte lucruri fiind egale:

- inflația are consecințe sociale nedorite și afectează în mod deosebit păturile vulnerabile ale populației. Aceste grupuri sunt mai puțin capabile să-și protejeze venitul real din inflație și se bazează frecvent pe venituri fixate în termeni nominali;
- inflația favorizează debitorii în detrimentul creditorilor;
- într-un sistem de impozitare progresivă, inflația induce o trecere la niveluri de impozitare mai mari;
- inflația reduce valoarea reală a datoriei publice; și
- inflația acționează ca un impozit implicit asupra deținerilor de monedă.

Cauzele inflației pe termen scurt și lung

Pe termen lung, există un larg consens între economiști că inflația este un fenomen pur monetar cauzat de prea mulți bani care urmăresc prea puține bunuri. O importanță majoră pentru evoluția inflației pe termen mediu și lung este poziția autorităților monetare (dacă acestea vor adapta sau nu o creștere inițială a prețului prin furnizare de lichidități). Nu în ultimul rând, un factor foarte important al evoluției efective a inflației reprezintă așteptările inflaționale ale agenților economici din economie. Acestea sunt extrem de volatile, dar sunt strâns legate de credibilitatea percepută și încrederea în conducerea politicii economice de către autorități.

Pe termen scurt, totuși, o creștere a nivelului prețurilor se poate datora oricărei combinații dintre „creșterea cererii”, „stimularea costurilor” și „factori structurali-inerțiali”.

Prin „creșterea cererii” ne referim la o situație în care există o cerere excesivă, la prețuri curente, pentru oferta disponibilă de bunuri și servicii. Această cerere în exces va tinde să crească nivelul general al prețului.

Funded by
the European Union

Support the Moldovan Government in Identifying and Preparing Projects Linked to the Implementation of the Association Agreement

This project is implemented by
DT GLOBAL and 4Assist

Prin „stimularea costurilor” ne referim la o situație în care creșterea inițială a nivelului prețurilor se datorează în mare măsură unei creșteri a costurilor de intrare în procesul de producție. Un exemplu ar fi creșteri în materia primă și / sau salarii, ceea ce reprezintă costuri importante în procesul de producție.

Prin „factori structural-inerțiali” ne referim la caracteristicile din structura economiei care pot propaga o creștere inițială a nivelului prețurilor la creșteri ulterioare în perioadele următoare. Un exemplu este o economie cu indexare extinsă a prețurilor (inclusiv a salariilor) la rata inflației. Într-o astfel de economie, o creștere inițială a prețurilor automat va duce la creșterea prețurilor și a salariilor în perioada următoare, ceea ce poate pune în mișcare spirala salariu-preț. Acest lucru va fi pronunțat, în special, în economiile cu concurență limitată și în care stabilirea prețului urmează regula cost-plus.

Despre relația dintre inflație și creștere

După cum s-a menționat deja, există un larg consens între economiști că inflația are un efect negativ asupra creșterii economice pe termen mediu și lung. Problema care apare se referă la nivelul pragului inflației, peste care inflația reduce semnificativ creșterea economică într-o anumită economie. Evident este o problemă relevantă politicilor, deoarece oferă o estimare indicativă a nivelului țintă al (sau plafonului) inflației pentru desfășurarea politicii monetare în economie.

Determinarea nivelului pragului inflației este în mare parte o problemă empirică, care este legată de structura economiei într-un anumit moment al timpului. Un studiu realizat de Christoffersen și Doyle (1998) a estimat pragul inflației la 13% pentru economiile în tranziție. Un studiu econometric asupra efectelor pragului în relația dintre inflație și creștere a fost întreprins de Khan și Senhadji (2001). Lucrarea a analizat studiile empirice anterioare și a furnizat dovezi care sugerează că nivelul pragului inflației anuale peste care încetinește semnificativ creșterea se încadrează în intervalul 1%-3% pentru țările industriale și 7%-11% pentru țările în curs de dezvoltare.

Majoritatea băncilor centrale din economiile de piață au ales un nivel țintă al inflației în jurul valorii de 2% [Romer și Romer (2002)]. Trebuie remarcat că, în același timp, a existat o anumită reconsiderare, ca rezultat al experienței crizei financiare, în care ratele dobânzilor au fost reduse semnificativ către zero. După cum a remarcat Blanchard, Dell’Ariccia Mauro (2010), o țintă ușor mai înaltă în perioadele normale, să zicem în jur de 4%, poate crea spațiu pentru o politică monetară expansivă ca să facă față șocurilor neașteptate ale sistemului.

Evoluția inflației în Moldova

Graficul de mai jos prezintă evoluția lunară a variației anuale a indicelui prețurilor de consum în Republica Moldova, începând cu ianuarie 2013. Politica monetară în Republica Moldova încearcă să mențină rata inflației într-un coridor de plus și minus 1,5% în jurul obiectivului de inflație de 5%, un coridor care este clar

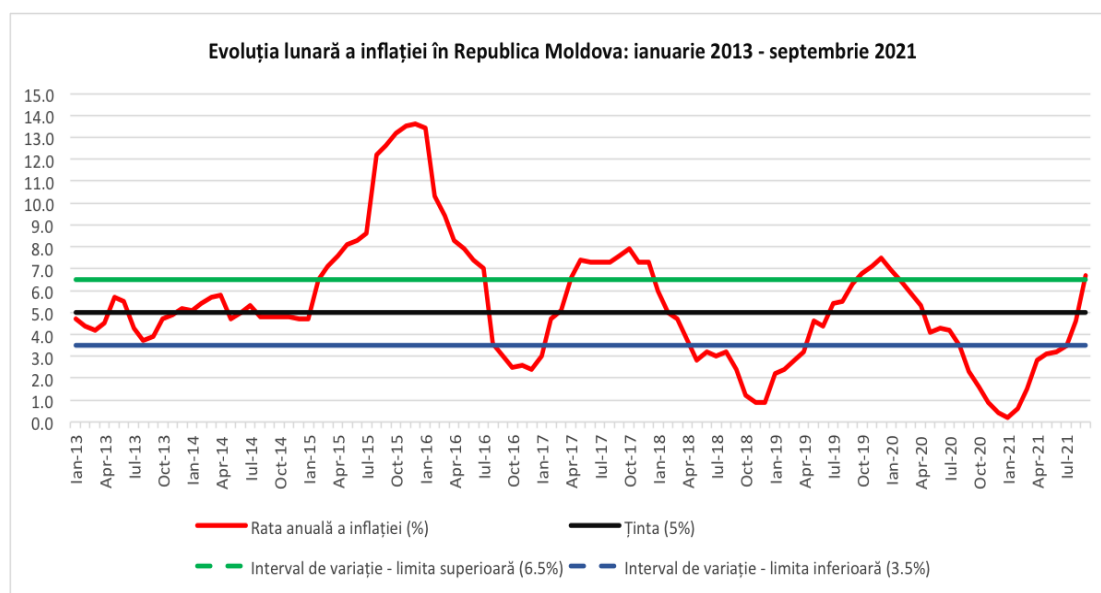
Funded by
the European Union

Support the Moldovan Government in Identifying and Preparing Projects Linked to the Implementation of the Association Agreement

This project is implemented by
DT GLOBAL and 4Assist

marcat în graficul de mai jos. Cea mai recentă estimare anuală a inflației pentru septembrie 2021 a fost de 6,68%, care a depășit limita superioară a coridorului.

Sursă: Banca Națională a Moldovei pe baza datelor compilate de Biroul Național de Statistică

Referințe

Blanchard, O., Dell'Ariccia, G. și P. Mauro, 2010, „Rethinking Macroeconomic Policy”, FMI Staff Position Note, SPN / 10/13.

Christoffersen, P.F. și P. Doyle, 1998, “From Inflation to Growth: Eight Years of Transition,” *IMF Working Paper Series*, No. 98/99.

Khan, M.S. și A. S. Senhadji, 2001, “Threshold Effects in the Relationship between Inflation and Growth,” *IMF Staff Papers*, Vol. 48, No. 1.

Romer, D. și C. Romer, 2002, “The Evolution of Economic Understanding and Post-war Stabilization Policy,” in *Rethinking Stabilization Policy*, Federal Reserve Bank of Kansas City.

Această publicație a fost produsă cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acesteia reprezintă responsabilitatea exclusivă a Proiectului PPF, finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul publicației aparține autorilor și nu reflectă în mod automat viziunea Uniunii Europene.

Funded by
the European Union

**Support the Moldovan Government in
Identifying and Preparing Projects
Linked to the Implementation of the
Association Agreement**

This project is implemented by
DT GLOBAL and 4Assist